

**Tolna Megyei Önkormányzat „Berkes János”
Gyógypedagógiai Nevelési Oktatási Intézménye,
Gyermekotthonai és Készségfejlesztő Speciális Szakiskolája**
7173 Zomba-Paradicsompuszta 3.
Telefon: 74/433-113 Fax: 74/533-113

**Az intézmény 2004. évi költségvetési beszámolójának
szöveges indoklása**

A gazdálkodás átfogó értékelése

Az intézmény egész éves gazdálkodását - az előző évekhez hasonlóan – ebben az évben is mindenre kiterjedő takarékoság jellemezte.

Az intézmény által elkészített költségvetési előzetes és a költségvetési tárgyaláson megismert előirányzatok számai közti eltérés, már előre vetítette, hogy a rendelkezésünkre bocsátott pénzt nem lehet úgy felosztani, hogy minden kiadás lefedésére elegendő legyen. A kiadás nemek közti elosztása az előző évi felhasználás, és az alapvető feladatellátás prioritásai alapján történt.

Gondot jelentet ebben az évben is, hogy a havi támogatási keret egyetlen egy hónapban sem volt elegendő a zavartan működés biztosításához, ezért nagyon nehéz volt az intézmény kiegyensúlyozott gazdálkodása. Igaz, hogy minden esetben - kérelmünk alapján – az igényelt pótkeretet biztosította a fenntartó.

Az intézmény pénzügyi helyzetét kismértékben javította, hogy éveken keresztül felhalmozódott ÁFÁ-t sikerült visszaigényelni. Ez a többletbevétel jelentős előrelépést jelentett, mert olyan nagy értékű tárgyi eszközöket sikerült beszerezni - a fenntartó engedélyével – amit az intézmény saját költségvetéséből az elkövetkező években sem tudott volna megvásárolni.

A szűkös költségvetés ellenére a gazdálkodás pozitívuma, hogy az intézmény volumenéhez és sajátos feladat-ellátásához viszonyított számszaki mutatói egyértelműen bizonyítják a takarékos gazdálkodást.

A beszerzések nagy részét az intézmény autójával oldjuk meg, természetesen, úgy, hogy csak a legszükségesebb dolgokat vásároljuk meg, mivel készletfelhalmozásra nincs elegendő pénzügyi fedezet és raktározási kapacitásunk.

A legfontosabb nyári fertőtlenítő meszelés minden évben megtörténik az iskola és kollégium épületében is. A karbantartási és kisebb házilag kivitelezhető felújítási munkákat folyamatosan végezzük, hogy elkészüljenek azok a feladatok, amelyekkel szebbé, otthonosabbá tehetjük intézményünket.

Ebben az évben a fenntartó által biztosított 2.000 E forint támogatásnak köszönhető, hogy sikerült a kollégiumépület tetőzetének a beázását megszüntetni.

2004-es év szakmai teljesítésének értékelése

1. Az intézmény 2004. évi alaptevékenységi körébe tartozó feladatai:

801235	Fogyatékos tanulók nappali rendszerű általános műveltséget megalapozó iskolai oktatása.
802222	Fogyatékos tanulók nappali rendszerű szakképesítés megszerzésére felkészítő iskolai oktatás.
853147	Gyermekvédelmi ellátás elhelyezéssel. (Nevelőotthoni és Nevelőintézeti ellátás különleges vagy speciális szükségletű gyermek részére).
551326	Nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő fogyatékos gyermekek, tanulók kollégiumi ellátása.
552411	Munkahelyi vendéglátás
751922	Önkormányzatok elszámolásai

2. Az intézmény alapító okiratát a Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése, mint alapító szerv, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. 9. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján adja ki. Az alapító okirat jelenleg érvényes módosítására 2003. december 15.-én, a Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése 111/2003. (XII. 15.) Kgy. határozatával került sor.

3. Az intézményi feladatok 2004. évi alakulása:

Az intézmény sajátos nevelési igényű, középsúlyos értelmi fogyatékos tanulókat nevelő – oktató gyógypedagógiai intézmény, diákotthoni és gyermekotthoni ellátással.

Maximálisan felvehető tanulólétszám:	Iskola:	120 fő
	Kollégium:	70 fő

A 2004/2005-es tanév tényleges tanulólétszáma:	96 fő
Ebből:	
1. – 8. évfolyamon:	64 fő
9. – 10. évfolyamon:	17 fő
11. – 12. évfolyamon	15 fő

állami gondoskodásban lévő:	33 fő
kollégiumban elhelyezett:	60 fő
magántanuló:	3 fő

2004. szeptember 1.-től 7 fővel elindult a készségfejlesztő speciális szakiskola szakképző 12. rongyszőnyegszövő évfolyama is.

A rongyszőnyegszövő szakképző évfolyamok gyakorlati oktatása, az évfolyamok közti heti váltás eredményeként, a már meglévő, jól felszerelt, tágas tanműhelyben történik.

A kollégium hálózobáinak száma nem változott, így a hét háló zsúfoltsága megmaradt. A legkisebb hálóban 10, míg a legnagyobbban 18 tanuló került elhelyezésre. A nagyfokú zsúfoltságot a hálótermek átrendezésével, az esztétikus, és a gyermekek igényeit, ízlését figyelembevevő dekorációval igyekeztünk enyhíteni.

A megszakítás nélküli munkarenddel üzemelő intézményben a hétfégi tanulólétszám a gyermekotthonos és a családból érkező tanulókkal együtt, átlag 50 – 60 fő között van. A gyermekek és fiatalok hétfégi felügyeletéről és programszervezéséről öt fő, a nevelőmunkát közvetlenül segítő gyermek és ifjúsági felügyelő, illetve ápoló gondoskodik.

Az iskolai tantermek mindegyike nagyon kicsi alapterületű, nem arányos a tanulólétszámmal, valamint azzal az idővel, amit a tanulók a tanórákon és a kollégiumi foglalkozások keretében ott eltöltenek. A diákotthon nem rendelkezik foglalkoztató termekkel, ezért a gyermekek délutáni foglalkoztatása az iskola tantermeiben történik. A nevelők nagyfokú kreativitására van szükség ahhoz, hogy a tanulók közel egész napos életterét jelentő tantermek nyugodt, barátságos környezetet biztosítsanak.

Tanítványaink egyre rosszabb szociális háttérrel rendelkeznek. A családok nehezített anyagi helyzete lemérhető gyermekeik ellátottságán is. Gondot okoz a gyermek megfelelő ruházatának, zsebpénzének a biztosítása, az étkezési díjak hátralék nélküli kiegyenlítése. Egyre gyakrabban kell kérnünk a települési önkormányzatok és családsegítő szolgálatok segítségét a tankötelezettség biztosítása érdekében. A családból érkező tanulók közül 14 fő részesül az önkormányzat által az intézménynek átutalt kiegészítő családi pótlékban, 2 fő 100 %-os és 1 fő 50 %-os étkezési támogatásban. A 2004-es évben 3 gyermek került állami gondozásba, melynek oka egyrészt a család anyagi körülményeire és életvitelére, valamint a nehezített körülményekből adódó családi konfliktusokra vezethető vissza.

4. A 2004. évi feladatellátásra felhasznált éves kiadás összege.

Az eredeti előirányzat alapján 169.543 E forint, ebből dologi kiadásra 20.998 E forint, a módosított előirányzat 190.976 E forint, ebből dologi kiadás 29.670 E forint, mellyel szemben a tényleges felhasználás 190.910 forint, ebből dologi kiadás 29.669 E forint volt.

5. A feladatellátás személyi feltételeinek alakulása:

A 2004. január 1.-i engedélyezett dolgozói létszám: 71 fő, amely a szeptemberi szakképző 12 évfolyam beindításakor 3 fővel bővült, így jelenleg összesen 74 fő.

Ebből pedagógus 26 fő, szakoktató 2 fő, a nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak száma: 24 fő, technikai dolgozók (gazdasági, műszaki, konyha): 22 fő.

Az intézményben betöltetlen álláshely nincs.

6. Az intézmény tárgyi feltételeinek ellátottsága:

A 2004-es költségvetési évben jelentősen javult a tárgyi ellátottság, amely leginkább a szakképzésben szükséges eszközök biztosítását és a diákokthon bútorzatának fokozatos cseréjét jelentette. Két hálóban kiváltottuk az előregedett emeletes faágyakat, a folyosón esztétikus és jól kihasználható öltözőpadokra cseréltük a tornapadokat, bővítettük a tanulók ruházatának tárolására szolgáló szekrények számát. A tantermekben folytattuk a tanulópadok és a táblák cseréjét. Az intézményi HACCP rendszer kiépítéséhez kapott összegből a konyhai húselőkészítő került kialakításra, korszerűsítésre került a főzőkonyhai világítás, valamint 3 db hűtőszekrénnyel és 2 db fagyasztóládával bővítettük a tárolási kapacitást. A gazdasági ügyintézés informatikai hátterének biztosításához 2 db számítógép és tartozékai kerültek beszerzésre. Az intézmény épületeinek karbantartásához és környezetének gondozásához egy gurulóállványt, egy főnyíró kistraktort és egy motoros láncfűrészelt vásároltunk.

7. A 2004. évi szakmai feladatellátás értékelése.

Az intézmény a 2004-es évre kitűzött, a munkatervében rögzített szakmai feladatait szinte maradéktalanul teljesítette. A tárgyévre vállalt főbb feladataink:

- I. A készségfejlesztő speciális szakiskola szakképző 12. évfolyamának beindítása.
- II. Az intézmény alapidokumentumainak teljes körű megismerése, szükség szerinti módosítása, átdolgozása, megismerése és az abban foglaltak alapján történő folyamatos munkavégzés.
- III. A nevelő – oktató munka minden területén kapjon nagyobb szerepet a tanulók kulturális életének előtérbe helyezése.
- IV. A hatékony nevelő – oktató munkához szükséges egységes szemléletmód, követelményrendszer és módszertani kultúra továbbfejlesztése.

Ezekben belül:

- A szakképzés rongyszőnyegszövő szakirányához szükséges berendezési tárgyak, eszközök beszerzése, tankönyveinek, segédanyagainak kiválasztása, beszerzése, elkészítése.
- Az egyéni képességekhez igazodó zene, vers báb- és dramatikus játék beépítése a tanórák anyagába, valamint az ezekkel való eredményes szereplés a kulturális seregszemléken, versenyeken, találkozókön.

- Tovább kell javítani a szemléltető eszközök és szakmai anyagok rendszeres használatát.
- Helyi és külső programokkal biztosítani kell a tanulók szabadidejének hasznos és változatos eltöltését.
- A nevelők és tanulók jobban használják ki a tanórai és a tanórán kívüli könyvtárhasználat lehetőségeit.
- Az informatikai eszközök szerepe jobban érvényesüljön az ismeretszerzés és átadás során.
- A tanulók folyamatos felkészítése segítse elő a Koncz Dezső Országos Tanulmányi Verseny házi, regionális és országos fordulóján való eredményes szereplést.
- A pályakezdő és új munkatársak beilleszkedésének és szakmai munkájának segítése.
- A technikai dolgozók részére egy alapvető gyógypedagógiai ismereteket tartalmazó oktató anyag elkészítése és ismertetése.
- Az intézmény egész területén továbbra is fontos feladat az esztétikus környezet megteremtése, az eszközök, berendezések megóvása, a tanulók által készített munkák megbecsülése.
- A szülőkkel való eredményes együttműködés érdekében a kapcsolattartás minőségének javítása.
- Az intézmény területén folyó építkezési, felújítási munkák miatt, kerüljön előtérbe a fokozott munka és balesetvédelem, a tanulók állandó és teljeskörű felügyeletének biztosítása.
- A családból érkező tanulók számára nyári üdültetés és/vagy bentlakásos szabadidős programok szervezése.

Az intézményben folyó **szakmai munka színvonalát** a 2004-es évben is **megfelelőnek**, sőt nyugodtan mondhatom, hogy sok területen **kiemelkedőnek** tartom.

Mindennapi munkánkban továbbra is nagy gondot fordítottunk a tanulók egyéni felzárkóztatására, a tehetséggondozására és a szocializációs fejlesztésükre. Ehhez a tanulók és szülők igénye alapján szerveztük és bővítettük a szakköri foglalkozásokat, a délutáni sportolási, valamint a rehabilitációs és rehabilitációs tevékenységünket. Ez a 2004/2005-ös tanévben közel 20, a tanórán kívüli, kötelező és szabadon választható foglalkozások közül való választás lehetőségét biztosította. Ezek megfelelő színvonalú működési feltételeinek megteremtéséhez a költségvetésből egyre kevesebb összeget tudunk biztosítani. A nehézségek ellenére tanítványaink, felkészítő nevelőkkel együtt, kiemelkedő eredményeket értek el a különböző sportágakban és a tanulmányi munkában egyaránt.

Kiemelt szerepet kapott továbbra is az esztétikus környezet megteremtése. A feladat teljesítése során a költségtakarékos és a tanulók munkáira, elképzeléseire épülő megoldásokat választottuk.

8. A felhasznált költségvetési források szerepe a szakmai munkában.

A szakmai munka színvonalas teljesítéséhez ebben az évben is segítettek a pályázatokon elnyerhető pénzeszközök, de ezek lehetősége az előző évekhez viszonyítva jelentős mértékben lecsökkent.

A sajátos nevelési igényű tanulók bentlakásos intézményében nagyon fontos, hogy megfelelő mennyiségben, minőségben legyenek biztosítva az egyéni fejlesztéshez, a mindennapos nevelő – oktató munkához szükséges eszközök, melyek beszerzése a szűkös intézmény költségvetéséből csak részben biztosítható.

A feltételek megteremtésében segítségünkre van az intézmény alapítványa és diáksport egyesülete is. A civil szervezeteknek kiírt pályázatok megírásával segítettek a nyári táboroztatás és a regionális, valamint országos sportversenyeken való részvételek feltételeinek megteremtését.

Az OM pályázata tette lehetővé, hogy tanulóink egy hetet tölthettek a lengyeli Anna-fürdő erdei iskolájában. A Tolna Megyei Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány pályázatán nyert pénzből tudja a diákokthoz kialakítani és berendezni a játszósarkot.

A szűkös költségvetési lehetőségek miatt nem tudjuk biztosítani azokat a szakköri munkához és fejlesztési feladatokhoz szükséges eszközöket, amelyek a kor követelményeinek és színvonalának megfelelőknek.

Működési bevételek alakulása:

Intézmény működési bevétele a költségvetésben betervezett bevételi előirányzathoz képest 4.094 E forint többletet mutat.

Intézményi térítési díjak:

A térítési díjak megállapítása, emelése, a realitásoknak megfelelő volt, nem jelentett gondot vagy nagyobb megterhelést a szülőknek. Előző évekhez képest ebben az évben sikerült először a térítési díjak 116 % - s túlteljesítése, amely természetesen magába foglalja 125.110 ,- Ft hátralékot és 136.118,- Ft túlfizetés is. A sikeres teljesítéshez hozzájárult, hogy a tanulók kevesebbet hiányoztak és a helyi önkormányzatok a rászoruló tanulók részére minden hónapban, közvetlenül intézményünknek utalták a rendszeres gyermekvédelmi támogatást, és egyedi elbírálás alapján az egyszeri szociális segélyek összegét. Ennek ellenére nagyon sok olyan szülő van, aki többszöri felszólítás ellenére sem hajlandó rendszeresen fizetni gyermeke étkezési díját.

Alkalmazottak térítési díja a betervezett bevételi előirányzatnál magasabb, 118.9 % , amely a megemelt 6.000,- Ft-os természetbeni hozzájárulásnak köszönhető.

Az állami feladatok ellátása során létrehozott áru és készletértékesítést a tanulók által készített nylon zacskók jelentik. A betervezett bevételi előirányzatot 100 % - n tudtuk teljesíteni.

A bérleti és lízing díjbevétel 100 % - ban teljesült a földhaszonbérleti szerződés alapján.

Az egyéb bevételek ilyen arányú túlteljesítése annak köszönhető, hogy iskolánk rendezhette az Országos Kosárlabda bajnokságot, melyet a Tolnatej Rt. A megkötött reklámszerződés alapján támogatott. A bevételek további forrása a leselejtezett lemez hulladékokból, a vízdíj befizetésekből, a REHAB hozzájárulás visszatérítéséből, valamint a megyei Fogyatékosok Sportszövetségének támogatásából keletkezett.

Az általános forgalmiadó-bevételek ilyen nagyarányú túlteljesítése abból adódik, hogy sikerült ebben az évben visszaigényelni az évek óta felhalmozódott általános forgalmi adót.

Intézmény pályázatának bemutatása:

Sajnos az intézménynek ebben az évben nem sok pályázati lehetősége volt. Ennek fő oka, hogy nem volt olyan pályázati kiírás, amelyre az intézmény pályázni tudott volna. A Tolna Megyei Közoktatás-fejlesztési Közalapítvány pályázatán a „Nem tantárgyi jellegű alapkompenciák fejlesztését elősegítő délutáni szabadidős tevékenységek szervezésének támogatására”, intézményünk 343.000 forintot nyert.

Működési kiadások alakulása:

Személyi kiadások alakulása:

A költségvetés tervezésekor biztosak voltunk abban, hogy a személyi juttatásokra biztosított előirányzat nem lesz elegendő. Ezt a kb. 4.000 E forintos fedezethiányt évek óta görgetjük magunk előtt, és folyamatosan jelezzük a fenntartó felé is. Erre az összegre a 2004-es évben is előirányzat módosítást kellett igényelni.

Az engedélyezett és betöltött dolgozói létszám 2004. január 1-én 71 fő volt, ami szeptember 1.-től 74 főre emelkedett, ebből pedagógus 26 fő.

A létszámváltozás a szakképzés beindításához szükséges 3 fő bővítést jelenti.

Az intézményben betöltetlen álláshely nincs.

A 2004. évi januári kötelező béremelésen túl, évközben a - pótlékalap változása miatt - került sor a dolgozók pótlékemelésére. Novemberben kifizetésre került a 6.7 %-os egyszeri kereset kiegészítés, aminek az elosztása differenciáltan, az

elvégzett munka mennyisége és minősége alapján történt. Mivel hosszú idő óta először volt lehetőség az ilyen, anyagi jellegű munkateljesítmény elismerésére, az elosztás a dolgozók között kisebb feszültséget alakított ki. A felsorolt bérjellegű kifizetésének köszönhetően kismértékben emelkedtek az átlagkeresetek, aminek pozitív hatása is érződik a dolgozók körében.

Rendszeres személyi juttatások:

A rendszeres személyi juttatásokra betervezett 96.096 E forint eredeti előirányzat teljes egészében elegendő volt a személyi juttatások kifizetésére, ehhez hozzájárult az is, hogy a Munkaügyi Központ 2 fő pályakezdő pedagógust 60 %-os bértámogatásban részesített.

Munkavégzéshez kapcsolódó juttatások:

A munkavégzéshez kapcsolódó juttatások 170 % - os túlteljesítése abból adódik, hogy a költségvetés tervezésénél nem volt elegendő fedezet a túlórák, a helyettesítési, illetve a távolléti díjak tényszerű tervezésére.

Foglalkoztatottak sajátos juttatásai:

A foglalkoztatottak sajátos juttatásai az eredeti előirányzathoz képest jóval magasabb teljesítést mutatnak, mivel ezen az előirányzaton belül az egyéb sajátos juttatások tervezésekor nem volt fedezet a betegszabadság költségkihatásának tervezésére.

Személyhez kapcsolódó költségtérítések és hozzájárulások:

A személyhez kapcsolódó költségtérítések közül nagyon magas teljesítést mutat az előirányzathoz képest a közlekedési és az étkezési hozzájárulás. Az itt felmerülő legnagyobb költség az utazási költségtérítés, melynek oka, hogy a 74 fős alkalmazotti létszámból, a sajátos földrajzi elhelyezkedésnek köszönhetően, 71 fő a környező településekről bejáró dolgozó.

Az étkezési hozzájáruláshoz a 6.000,-Ft-os természetbeni és 3.500,-Ft-os étkezési utalványos hozzájárulást alkalmaztuk. Átlagosan 35 fő igényelte az étkezési utalványt, és átlag 43 fő vette igénybe a természetbeni juttatással támogatott étkezési lehetőséget.

Dologi kiadások értékelése:

A költségvetés dologi kiadásainak tervezésénél már egyértelmű volt számunkra, hogy a 2003-as év 18.927 E forintos teljesítésével szemben a 2004-es év kiadási előirányzata 20.998 E forint, a legtakarékosabb gazdálkodás mellett sem lesz elegendő.

Készletbeszerzések:

Az élelmiszer beszerzés többlet kiadásai az áremelések miatt kedvezőtlenül alakultak, annak ellenére, hogy az intézmény mindent megtett annak érdekében, hogy a lehető legalacsonyabb áron vásároljon.

A készletbeszerzések többi területén is túlteljesítés mutatkozik, különösen a kis értékű tárgyi eszközök beszerzésénél és egyéb anyagbeszerzésnél. Ez abból adódik, hogy az előző évekhez viszonyítva, nagyon kevés a pályázatokon elnyerhető ilyen irányú pénzeszköz. Támogatásként csak a fenntartótól szakmai eszközbeszerzésre kapott 1.500 E forint és konyhai HACCP további felszerelésre kapott 800 E forint állt az intézményük rendelkezésére.

Szolgáltatási kiadások közül a legnagyobb kiadási tétel a gázenergia-szolgáltatásnál van. A gázárak emelése sajnos kedvezőtlenül hatott az intézményi költségvetésre. 2003-ban a konyha teljes felújítása keretében az addig villamos energiával üzemeltett gépek gázüzeműre való lecserélése, valamint melegvíz földgázzal történő előállítás a vártnál nagyobb mértékben emelte meg a költségeket. Ennek függvényében a villamosenergia-szolgáltatás viszont kedvezőbbben alakult. A két szolgáltatás kiadásaiban történt árváltozás kedvezőtlenül befolyásolja a költségvetést, aminek hatása kivetítődik a 2005-ös költségvetési évre is.

Ellátottak pénzbeli juttatásai:

A minden tanuló után járó tankönyvtámogatásából, a családból érkező tanulók után a fogyatékoságból adódó alanyi kiegészítő ingyenes tankönyvtámogatásból és az állami gondoskodás alá tartozó tanulók egyéb támogatásából adódó összeget az előírásnak megfelelően használtuk fel.

Felújítási és beruházási munkák:

Az intézményben felújítás ebben az évben nem történt.

Az intézményi HACCP rendszer működéséhez a fenntartó 800 E forintot biztosított, amelyből bővítettük a főzőkonyha hűtőkapacitását, részben kicseréltük és bővítettük a konyhai edényeket és kiscépeket, valamint kialakításra került egy húselőkészítő helyiség.

Szakmai eszközfejlesztésre biztosított 1.500 E forintból az alábbi beszerzések történtek:

- Szövőszékek vásárlása
- Gőzvasaló és szabászolló beszerzése
- A kerti munkákhoz eszköz vásárlás pl. tolikapa, saraboló stb.
- Felvetőfonal vásárlás a szövéshez
- Egyéb eszközök, anyagok

A 2003. évi pénzmaradvány összege: 1.081 E forint, amelyet teljes összegben dologi kiadásra fordítottunk.

2004. évi pénzmaradvány összege lényegesen kevesebb az előző évihez képest, melynek összeg 68 E forint.

Mérlegtételek alakulása:

Befektetett eszközök a 2003. évi záró állományhoz képest 582 E forintos növekedést mutat, amely a már felsorolt beszerzésekből tevődik össze.

Készletek összesen az előző évi záró állományhoz képest 54 E forint minimális növekedést mutatnak, amelynek oka a költségvetés szűkössége.

Követelések az előző évi záró állományhoz képest 97 E forinttal nőttek, aminek egyik oka, hogy a hátrányos helyzetben élő gyermekek szülei sok esetben nehezen tudják fizetni az étkezési díjat.

Szállítói állomány az előző évi záró állományhoz képest 92 E forinttal csökkent.

Zomba, 2005. február 22.

Keserüné Simonovics Aranka
igazgató

Dr. Schuler Zoltánné
gazd.vez.